

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 อภิปรายได้ดังนี้

ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานการณืทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 พบความแตกต่างในการเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุก ๆ ลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายเรียงตามลำดับความแตกต่างในการเลือกจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ลักษณะที่ 6 การให้นักเรียนเข้าพบ ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.20) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พียงายและพบได้ตลอดเวลา ส่วนนักเรียนที่เหลือ (ร้อยละ 16.80) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่จัดการงานให้นักเรียนเข้าพบเป็นกิจลักษณะ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการให้นักเรียนเข้าพบได้ง่ายและพบได้ตลอดเวลานั้น แสดงออกถึงความเป็นกันเองกับนักเรียน มากกว่าการมีกำหนดกฎเกณฑ์ให้นักเรียนเข้าพบ ผลการวิจัยข้อนี้ สอดคล้องกับการค้นพบของ ชารา จากตุประยูร¹ ซึ่งพบว่านักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบ ประสมในภาคเหนือมีความคาดหวังที่จะพบกับผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นกันเองกับนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการค้นพบของ ดิกส์ไตน์² (Dickstein) ซึ่งพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาในอเมริกาต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เข้าพบได้ง่าย และพบได้ตลอดเวลาเช่นกัน

ลักษณะที่ 7 วิธีการให้คำปรึกษา ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.19) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่ใช้วิธีรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหา

¹ชารา จากตุประยูร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

²Dickstein, loc. cit.

ด้วยตัวของนักเรียนเอง ส่วนนักเรียนที่เหลือ (ร้อยละ 18.81) ต้องการแนะแนวที่ใช้วิธี
แนะนำโดยตรง การที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิดตัดสินใจ และ
แก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง เป็นวิธีการให้คำปรึกษาแนะแนวตามแนวทฤษฎี

"Client-Centered Approach" ซึ่งมุ่งให้นักเรียนมีอิสระ และเป็นเจ้าของตัวเองใน
การแก้ปัญหาของเขาเองมากที่สุด³ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับความต้องการตามธรรมชาติ
ของนักเรียนวัยรุ่นซึ่งต้องการความเป็นอิสระ และเป็นเจ้าของตัวเองในการทำกิจกรรม
ต่าง ๆ⁴ การที่นักเรียนโรงเรียนแบบประสมส่วนใหญ่ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มี
ลักษณะดังกล่าวแล้ว ก็อาจเป็นเพราะว่านักเรียนอยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งต้องการความเป็น
อิสระและความเป็นเจ้าของตัวเองในการคิด แก้ปัญหาของเขาอีกด้วย

ลักษณะที่ 1 เพศของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่
(ร้อยละ 70.96) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเพศหญิง นักเรียนที่เหลือ (ร้อยละ 29.04)
ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเพศชาย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการค้นพบของ ฟาร์สัน⁵
(Farson) ที่ว่า งานให้คำปรึกษาแนะแนว เหมาะกับธรรมชาติของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย
เพราะงานนี้ต้องอาศัยความอ่อนโยน ความรัก ความเห็นอกเห็นใจ การยอมรับ ซึ่งผู้หญิงมี
คุณสมบัติเช่นนี้โดยธรรมชาติอยู่แล้ว แต่ผู้ชายโดยธรรมชาติมักเป็นคนแข็งกร้าว ดุดัน ผู้วิจัย
คิดว่านักเรียนอาจมองงานให้คำปรึกษาแนะแนวตามที่ฟาร์สัน (Farson) เสนอไว้นี้ก็ได้
จึงเลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว เพศหญิง เป็นส่วนมาก

ลักษณะที่ 4 การแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ
67.58) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ ที่เหลือ (ร้อยละ

³Tolbert, loc. cit.

⁴G.R. Medinnus and R.C. Johnson, Child and Adolescent Psychology (New York: John Wiley & Sons Inc., 1969), pp. 693-694.

⁵Farson, loc. cit.

32.42) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่แต่งกายตามสบายและทันสมัย ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวจะแต่งตัวตามสบายและทันสมัย เพราะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวในโรงเรียนมีฐานะเป็นครูคนหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าคนโดยทั่วไปคาดหวังว่าผู้ที่จะเป็นครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติและการแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กได้

ลักษณะที่ 5 ลักษณะทางอารมณ์และความรู้ ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.39) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับความรู้ (มีเหตุผล มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติ ความยังคิด) ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 33.61) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ (ใจดี มีเมตตา มีท่าทีที่เป็นมิตร ยอมรับนักเรียน) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสมในภาคเหนือที่คาดหวังว่าผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวต้องมีความรู้และประสบการณ์สูง ซึ่งความคาดหวังดังกล่าวนี้ ชารา จากุประยูร⁶ ได้ทำการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2517 จากการค้นพบดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นว่าโดยทั่วไปแล้วนักเรียนยึดถือความรู้ความสามารถเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวมากกว่าทางอารมณ์ความรู้สึก

ลักษณะที่ 3 การเก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.75) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง ที่เหลือ (ร้อยละ 34.25) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นำปัญหานักเรียนไปปรึกษากับบุคคลอื่นเพื่อการแก้ไข ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสมซึ่ง ชารา จากุประยูร⁷ ได้ทำการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2517 ที่ว่าโดยทั่วไปแล้วนักเรียนมีความคาดหวังว่าผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวต้องเป็นผู้ที่เก็บความลับได้ดีที่นักเรียนคาดหวัง เช่นนั้นจึงควรเป็นเพราะว่า ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นผู้ที่นักเรียนต้องเปิดเผยปัญหาส่วนตัวต่าง ๆ ให้ทราบ ดังนั้นจึงควรเป็นผู้ที่นักเรียนไว้วางใจที่สุดไม่แพร่งพราย

^{6,7}ชารา จากุประยูร, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

ความลับจนเป็นที่อับอายแก่นักเรียน

ลักษณะที่ 2 วัยและอายุของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.25) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นผู้ใหญ่อายุเกิน 30 ปี ส่วนนักเรียนที่เหลือน้อย (ร้อยละ 44.75) ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นหนุ่มสาวอายุไม่เกิน 30 ปี จากการศึกษาที่ เซิร์ตเซอร์และสโตน⁸ (Shertzer and Stone) ได้สรุปผลการศึกษาของ พิคเลอร์ (Piedler) เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวว่า "ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีประสบการณ์มากจะประสบความสำเร็จในการให้คำปรึกษาแนะแนวมากกว่าผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีประสบการณ์น้อย" ทำให้ผู้วิจัยคิดว่าที่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นผู้ใหญ่และมีอายุเกิน 30 ปี อาจเป็นเพราะนักเรียนคิดว่าผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นผู้ใหญ่และอายุมากนั้นน่าจะมีประสบการณ์ในชีวิตและในการให้คำปรึกษามากกว่า ซึ่งจะเป็นผลทำให้การให้คำปรึกษาแนะแนวได้ผลดีกว่าก็ได้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ยกปริายมาแล้วสรุปได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะต่อไปนี้

- เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่ายและพบได้ตลอดเวลา
- เป็นคนที่ใช้วิธี รับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง
- เป็นเพศหญิง
- มีลักษณะทางความรู้ (มีเหตุผล มีความรอบรู้เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีสติ ความยังคิด)
- เป็นคนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ
- เป็นคนที่แก้ปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง
- เป็นผู้ใหญ่ อายุเกิน 30 ปี

⁸ Bruce Shertzer and Shelley C. Stone, Fundamental of Counseling (Boston: Houghton Mifflin Company, 1968), p. 170.

ความสำคัญของลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นักเรียนเลือกในสถานการณืทั่วไป

จุดมุ่งหมายสำคัญในการวิเคราะห์ความสำคัญของลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นักเรียนเลือกก็เพื่อสำรวจว่า ลักษณะใดที่นักเรียนคิดว่ามีความสำคัญสำหรับการเข้าไปรับคำปรึกษาแนะแนวของนักเรียนมากที่สุด และลักษณะใดที่มีความสำคัญรองลงมาจาก การวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3 สามารถจัดเรียงอันดับความสำคัญได้ดังนี้

อันดับ 1 ลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ (ใจดี มีเมตตา มีท่าทีที่เป็นมิตร ยอมรับนักเรียน) และลักษณะเกี่ยวกับความรู้ (มีเหตุผล มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติความยั้งคิด) ($\bar{X}_1 = 4.1004$)

อันดับ 2 ลักษณะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ ($\bar{X}_2 = 3.9288$)

อันดับ 3 ลักษณะเกี่ยวกับวิธีการให้คำปรึกษา ($\bar{X}_3 = 3.9269$)

อันดับ 4 ลักษณะเกี่ยวกับการให้นักเรียนเข้าพบ ($\bar{X}_4 = 3.7881$)

อันดับ 5 ลักษณะเกี่ยวกับวัย - อายุ ของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ($\bar{X}_5 = 3.4219$)

อันดับ 6 ลักษณะเกี่ยวกับเพศของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ($\bar{X}_6 = 3.2685$)

อันดับ 7 ลักษณะเกี่ยวกับการแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ($\bar{X}_7 = 3.2292$)

จากการจัดอันดับความสำคัญของลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นักเรียนเลือก ปรากฏว่าลักษณะทางอารมณ์ - ความรู้ของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว เป็นลักษณะที่นักเรียนให้ความสำคัญมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความคาดหวัง หรือ เป้าหมายในการไปรับคำปรึกษาของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าไปรับคำปรึกษามีความคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของตนเอง⁹ ปัญหาที่นักเรียนมักนำไปปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวอาจจัดได้เป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา และอาชีพพวกหนึ่ง กับปัญหาส่วนตัวและสังคมอีกพวกหนึ่ง จากการศึกษาของเกรเตอร์¹⁰ (Grater, 1964) ซึ่งพบว่าผู้รับคำปรึกษาแนะแนวที่มีปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพจะ

⁹ Ibid, p. 96.

¹⁰ Grater, op. cit. pp. 95-96.

ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับความรู้มากกว่าลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ แต่
ถ้าผู้รับคำปรึกษาแนะแนวมีปัญหาเกี่ยวกับส่วนตัวและสังคม จะต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว
ที่มีลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์มากกว่าลักษณะเกี่ยวกับความรู้ ผู้วิจัยคิดว่านักเรียนคงคาดหวังว่า
ลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ - ความรู้ของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เขา
สามารถแก้ปัญหาได้มากที่สุด จึงได้รับการประเมินค่าความสำคัญสูงกว่าลักษณะอื่น ๆ
สำหรับลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวอันดับ 2 (การเก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ)
อันดับ 3 (วิธีการให้คำปรึกษา) และอันดับ 4 (การให้นักเรียนเข้าพบ) ล้วนแต่เป็นลักษณะ
การแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์เพื่อช่วยแก้ปัญหา
ของผู้มารับคำปรึกษาแนะแนวโดยตรงเหมือนกับลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ - ความรู้ ส่วนลักษณะ
ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวอีก 3 ลักษณะสุดท้ายคือ วัย - อายุ เพศ และการแต่งกายตามลำดับ
เป็นลักษณะประจำตัวผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว มิใช่เป็นลักษณะการแสดงออกเพื่อช่วยแก้ปัญหา
ของนักเรียนโดยตรงเหมือน 4 ลักษณะในอันดับต้น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ลักษณะผู้
ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นักเรียนเห็นว่ามีมีความสำคัญสำหรับการเข้าไปรับคำปรึกษามากจะเป็น
ลักษณะที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวแสดงออกมาเพื่อสร้างความสัมพันธ์และแก้ปัญหาของนักเรียน
โดยตรง ส่วนลักษณะที่มีประจำตัวผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวไม่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์
และแก้ปัญหาของนักเรียนโดยตรง นักเรียนจึงเห็นว่ามีมีความสำคัญน้อยกว่า

ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึงประสงค์ของนักเรียนชายและหญิงในสถานการณืทั่วไป

ในเรื่องนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "โดยทั่ว ๆ ไปแล้วลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว
ที่พึงประสงค์ของนักเรียนชายและหญิงน่าจะแตกต่างกัน"

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4 พบว่าลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึง
ประสงค์ของนักเรียนหญิงและชาย เพียง 2 ลักษณะเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 เพศของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ปรากฏว่านักเรียนชายส่วนใหญ่
(ร้อยละ 53.37) เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเพศชาย นักเรียนหญิงส่วนใหญ่ (ร้อยละ
94.12) เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเพศหญิง แสดงให้เห็นว่าโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว นักเรียน

ส่วนใหญ่ของการเข้าไปขอคำปรึกษาแนะแนวจากผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเพศเดียวกันกับตนเอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของฟูลเลอร์¹¹ (Fuller) และดิกส์ไตน์¹² (Dickstein) ซึ่งพบว่านักศึกษา นักเรียนทั้งหญิงและชาย โดยทั่วไปแล้วต้องการปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นเพศเดียวกับตัวเอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้บทบาทความเป็นเพศชายและหญิงจากบิดามารดาที่ได้ จากรายงานเรื่อง

"What Roles are Boys and Girls Expected to Play" ของ U.S. Department of Health, Education, and Welfare¹³ สรุปใจความสำคัญได้ว่า บิดาจะเป็นฝ่ายสอนบทบาทเพศชายให้แก่เด็กผู้ชาย ส่วนมารดาจะเป็นผู้สอนบทบาทของเพศหญิงให้แก่เด็กหญิง ทั้งนี้ เพราะเพศเดียวกันย่อมมีความเข้าใจซึ่งกันและกันมากกว่า เมื่อเด็กโตขึ้นความรู้สึกที่ว่าเพศเดียวกันย่อมมีความเข้าใจซึ่งกันและกันมากกว่าก็ยังคงมีอยู่ ดังนั้น การที่นักเรียนวัยรุ่นส่วนใหญ่ยังต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวเพศเดียวกับตัวเองอาจเป็นเพราะยังมีความรู้สึกว่าเพศเดียวกันคงจะมีความเข้าใจกันมากกว่าเพศตรงกันข้ามก็ได้

ลักษณะที่ 3 การเก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ นักเรียนหญิงและชายส่วนใหญ่ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง แต่จำนวนนักเรียนทั้งสองเพศที่เลือกลักษณะดังกล่าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (นักเรียนชายร้อยละ 60.11 นักเรียนหญิงร้อยละ 71.12) ถ้าดูจากค่าเปอร์เซ็นต์ จะเห็นว่า นักเรียนหญิงจะต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับมากกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสองเพศแตกต่างกัน กล่าวคือ เด็กหญิงจะได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และได้รับความคาดหวังว่า

¹¹ Fuller, loc. cit.

¹² Dickstein, op. cit. p. 27.

¹³ U.S. Department of Health, Education, and Welfare, The Adolescent in Your Family (U.S. Government Printing Office, 1955), pp. 57-59.

ทองเป็นคนสงบเสงี่ยม เรียบร้อย จึงทำให้เด็กผู้หญิงช้อยและกล้ว ส่วนผู้ชายนั้นได้รับอิสระและได้รับความคาดหวังว่าทองเป็นคนกล้าเผชิญสิ่งต่าง ๆ¹⁴ อาจเป็นเพราะความอายของเด็กผู้หญิงนี่เป็นโตที่ทำให้นักเรียนหญิงต้องการให้ปกปิดปัญหาของตนไว้เป็นความลับมากกว่านักเรียนชาย

ส่วนลักษณะอื่น ๆ ได้แก่

ลักษณะที่ 2 วัยและอายุของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว

ลักษณะที่ 4 การแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว

ลักษณะที่ 5 ลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ (ใจดี มีเมตตา มีท่าทีที่เป็นมิตร และยอมรับนักเรียน) - ลักษณะเกี่ยวกับความรู้ (มีเหตุผล มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติความยั้งคิด)

ลักษณะที่ 6 การให้นักเรียนเข้าพบ

ลักษณะที่ 7 วิธีการให้คำปรึกษา

การเลือกของนักเรียนชายและหญิงใน 5 ลักษณะนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมุติฐานข้อ 1 แสดงว่านักเรียนชายและหญิงต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ สำหรับลักษณะที่นัก

เรียนหญิงและชายส่วนใหญ่ต้องการ ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นผู้ใหญ่ อายุเกิน 30 ปี เป็นคนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ เป็นคนมีลักษณะเกี่ยวกับความรู้มากกว่าอารมณ์ เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่าย และพบได้ตลอดเวลา และเป็นคนที่ใช้วิธีรับฟัง ช่วยนักเรียนในห้วงจักคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาความทุกข์ของนักเรียนเอง

ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ

สถานการณ์ปัญหาที่ให้นักเรียนพิจารณาประกอบการเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษา มี 5 สถานการณ์ สามารถจัดเป็นกลุ่มใหญ่ได้ 2 กลุ่ม คือ

¹⁴Ibid., p. 56.

กลุ่มที่ 1 ปัญหาการศึกษาและอาชีพ ได้แก่

1. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและนิสัยในการเรียน
2. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ

กลุ่มที่ 2 ปัญหาส่วนตัวและสังคม

1. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
2. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นภายนอกครอบครัว
3. สถานการณ์ปัญหาส่วนตัวไม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

สมมุติฐานของการวิจัยข้อ 2 ซึ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาทั้ง 5 สถานการณ์ "การเลือก
ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานการณ์ ปัญหาทุกสถานการณ์
น่าจะเฉพาะเจาะจงลงไป"

ผลการวิจัยอภิปรายได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ปัญหาการศึกษาและอาชีพ

1. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับทักษะและนิสัยในการเรียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 5 ปรากฏว่าการเลือกลักษณะผู้ให้
คำปรึกษาแนะแนวใน 5 ลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้อง
ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังจะได้กล่าวเรียงตามลำดับร้อยละของนักเรียนที่เลือกดังนี้

ลักษณะที่ 6 เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่ายและพบได้ตลอดเวลา (ร้อยละ

82.83)

ลักษณะที่ 7 เป็นคนที่ใช้ชีวิตรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจและแก้

ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง (ร้อยละ 71.51)

ลักษณะที่ 4 เป็นคนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ (ร้อยละ 68.04)

ลักษณะที่ 5 เป็นคนที่มีลักษณะ มีเหตุผล มีความรอบรู้เฉลียวฉลาด ทำงาน
ในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีสติความยั้งคิด (ร้อยละ 67.30)

ลักษณะที่ 2 เป็นผู้ใหญ่อายุเกิน 30 ปี (ร้อยละ 63.20)

ส่วนอีก 2 ลักษณะ ปรากฏว่านักเรียนไม่เลือกให้เฉพาะเจาะจงลงไป ซึ่งไม่
สอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 เพศของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรากฏว่านักเรียนเลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะนำทั้ง 2 เพศในจำนวนใกล้เคียงกันคือ นักเรียนร้อยละ 51.78 เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเพศหญิง ส่วนที่เหลือร้อยละ 48.22 เลือกเพศชาย

ลักษณะที่ 3 การเก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ นักเรียนเลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะนำที่นำเอาปัญหาของนักเรียนไปปรึกษามุคคละอื่นร้อยละ 48.68 ส่วนอีกร้อยละ 51.32 เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะนำที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก

การที่นักเรียนไม่เฉพาะเจาะจงเลือกลักษณะเกี่ยวกับเพศและการเก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ ของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ อาจเป็นเพราะปัญหานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว¹⁵ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเพศใดก็ช่วยได้ และนอกจากนี้ยังไม่จำเป็นที่ของเก็บเป็นความลับอีกด้วย

2. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 9 ปรากฏว่า การเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 5 ลักษณะเรียงตามลำดับร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกได้ดังต่อไปนี้

ลักษณะที่ 6) เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่ายและพบได้ตลอดเวลา (ร้อยละ 79.82)

ลักษณะที่ 5) เป็นคนที่มีลักษณะ มีเหตุผล มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติความยังกึก (ร้อยละ 75.16)

ลักษณะที่ 2) เป็นผู้ใหญ่อายุเกิน 30 ปี (ร้อยละ 70.23)

ลักษณะที่ 7) เป็นคนที่ใช้ชีวิตเรียบง่าย ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ด้วยตัวของนักเรียนเอง (ร้อยละ 68.40)

¹⁵Dickstein, op. cit., p. 47.

ลักษณะที่ 3 นำเอาปัญหานักเรียนไปปรึกษากับบุคคลอื่นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานั้น (ร้อยละ 61.01)

ส่วนที่เหลืออีก 2 ลักษณะคือเรื่องเพศ และการแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรากฏว่านักเรียนเลือกไม่เฉพาะเจาะจงลงไป

ลักษณะที่ 1 เพศของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 50.04 เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเพศหญิง ส่วนอีกร้อยละ 49.95 เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเพศชาย

ลักษณะที่ 4 การแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 51.78 ต้องการคนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ นักเรียนร้อยละ 48.22 ต้องการคนที่แต่งกายตามสบายและทันสมัย

การที่นักเรียนไม่เฉพาะเจาะจงเลือก ลักษณะเกี่ยวกับเพศและการแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ แสดงให้เห็นว่าในสถานการณ์ปัญหาที่นักเรียนเห็นว่าเพศและการแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะนำไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหานี้ อีกอย่างหนึ่งปัญหานี้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว¹⁶ เช่นเดียวกับปัญหาที่ 1

กลุ่มที่ 2 ปัญหาส่วนตัวและสังคม ประกอบด้วยสถานการณ์ปัญหา 3 สถานการณ์คือ

1. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 6 พบว่าการเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะนำใน 6 ลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เรียงตามลำดับ ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกได้ดังนี้

ลักษณะที่ 6 เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่ายและพบได้ตลอดเวลา (ร้อยละ 86.85)

ลักษณะที่ 1 เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.76)

¹⁶Dickstein, op. cit., p.47.

ลักษณะที่ 4 เป็นคนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ (ร้อยละ 66.21)

ลักษณะที่ 7 เป็นคนที่ใช้วิธีรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง (ร้อยละ 65.48)

ลักษณะที่ 2 เป็นผู้ใหญ่ อายุเกิน 30 ปี (ร้อยละ 61.74)

ลักษณะที่ 3 เป็นคนที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง (ร้อยละ 58.72)

ส่วนลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ - ความรู้ของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว พบว่านักเรียนเลือกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งก็สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.70) เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ (ใจดี มีเมตตา มีท่าทีที่เป็นมิตร และยอมรับนักเรียน)

2. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นภายนอกครอบครัว

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 7 พบว่านักเรียนเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุก ๆ ลักษณะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงลงไปในทุก ๆ ลักษณะ สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ได้แก่

ลักษณะที่ 5 เป็นคนที่มีลักษณะ ใจดี มีเมตตา มีท่าทีที่เป็นมิตร และยอมรับนักเรียน (ร้อยละ 93.52)

ลักษณะที่ 6 เป็นคนที่นักเรียนพบได้ง่ายและพบได้ตลอดเวลา (ร้อยละ 85.39)

ลักษณะที่ 3 เป็นคนที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง (ร้อยละ 76.25)

ลักษณะที่ 1 เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.48)

ลักษณะที่ 7 เป็นคนที่ใช้วิธีรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง (ร้อยละ 64.47)

ลักษณะที่ 2 เป็นผู้ใหญ่ อายุเกิน 30 ปี (ร้อยละ 64.20)

ลักษณะที่ 4 เป็นบุคคลที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ (ร้อยละ 57.17)

3. สถานการณ์ปัญหาส่วนตัว ไม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 8 พบว่านักเรียนเลือกลักษณะ ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ใน 6 ลักษณะ สอดคล้องตามสมมุติฐาน ข้อ 2 ที่ตั้งไว้ เรียงตามลำดับร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกได้ดังนี้

ลักษณะที่ 6 เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่าย และพบได้ตลอดเวลา (ร้อยละ 83.74)

ลักษณะที่ 5 เป็นคนที่มีลักษณะใจดี มีเมตตา มีหน้าที่ที่เป็นมิตร และยอมรับนักเรียน (ร้อยละ 79.82)

ลักษณะที่ 3 เป็นคนที่เก็บปัญหาของนักเรียนไว้ เป็นความลับอย่างยิ่ง (ร้อยละ 75.52)

ลักษณะที่ 1 เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.41)

ลักษณะที่ 2 เป็นผู้ใหญ่อายุเกิน 30 ปี (ร้อยละ 67.21)

ลักษณะที่ 7 เป็นคนที่ใช้ชีวิตรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียนเอง (ร้อยละ 58.17) อีกลักษณะหนึ่งที่นักเรียนเลือกต่างกันเพียงเล็กน้อย ($p < .05$) คือลักษณะที่ 4 เป็นคนที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ (ร้อยละ 53.24)

เมื่อพิจารณาการเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึงประสงค์ของนักเรียนในสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการศึกษา-อาชีพ และเกี่ยวกับส่วนตัว-สังคม พบว่าลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการในทุก ๆ สถานการณ์มี 3 ลักษณะ เรียงตามลำดับร้อยละที่นักเรียนเลือกได้ดังนี้

ลักษณะที่ 6 เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่าย และพบได้ตลอดเวลา

ลักษณะที่ 7 เป็นคนที่ใช้ชีวิตรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาคด้วยตัวของนักเรียนเอง

ลักษณะที่ 2 เป็นผู้ใหญ่อายุเกิน 30 ปี

ผู้วิจัยได้แสดงการเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่พึงประสงค์ของนักเรียนในทุก ๆ สถานการณ์เป็นกราฟแท่งไว้ในบทที่ 3 จากกราฟแท่งรูปที่ 2, 6 และ 7 จะเห็นว่าลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกจะคงเดิมหมด ส่วนการเลือกลักษณะอื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 เพศของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ถ้านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษา-อาชีพ (ปัญหาทักษะ และนิสัยในการเรียน ปัญหาการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ) นักเรียนจะไม่เจาะจงเลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวหญิงหรือชาย ถ้านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับ เรื่องส่วนตัว-สังคม (ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ภายนอกครอบครัว และปัญหาส่วนตัวไม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล) นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว เพศหญิง เหมือนกับในสถานการณ์ทั่วไป ที่เป็นเช่นนี้ อาจ เป็นเพราะว่าปัญหาส่วนตัว และสังคม เป็นเรื่อง เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก และความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าความรู้ ซึ่งผู้หญิงน่าจะทำงาน เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ดีกว่าผู้ชาย ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับการค้นพบของฟาร์สัน¹⁷ (Farson) ที่ว่าผู้หญิงจะทำงาน เกี่ยว กับอารมณ์ความรู้สึก และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ดีกว่าผู้ชาย เพราะสังคมโดยทั่วไป คาดหวังไว้ว่า ผู้หญิงเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ สุภาพ อ่อนโยน มีความรัก ความเห็นใจผู้อื่น ยอมรับ ยอมตามผู้อื่น และสนใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่างานเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ ส่วน ผู้ชายนั้น สังคมถือว่าเป็นคนแข็งแรง กล้าหาญ แข็งกร้าว เป็นอิสระ และสนใจในงานเกี่ยวกับสิ่งของมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ลักษณะที่ 3 การเก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับ ถ้านักเรียนมีปัญหา เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาและอาชีพ นักเรียนจะไม่กังวลเรื่อง การเก็บความลับนัก ซึ่งตรงข้าม กับเรื่องส่วนตัว และสังคม นักเรียนไม่ต้องการให้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับปัญหาของตน ดังนั้น นักเรียนจึง เลือกผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่เป็นผู้เก็บปัญหานักเรียนไว้ เป็นความลับอย่างยิ่ง

ลักษณะที่ 4 การแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ปรากฏว่าแทบทุกสถานการณ์ ปัญหา นักเรียนต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ เหมือนกับสถานการณ์ ทั่วไป เว้นแต่ในสถานการณ์ปัญหา เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพเท่านั้น ที่นักเรียนต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ (ร้อยละ 51.78) และผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่ชอบแต่งกายตามสบายและทันสมัย (ร้อยละ 48.22) ในจำนวน

¹⁷ Farson, loc. cit.

ที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้านักเรียนมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ นักเรียนไม่ค่อยสนใจการแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวนัก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่คิดว่าการแต่งกายของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาของเขาได้

ลักษณะที่ 5 ลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์—ความรู้ของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว ถ้านักเรียนมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ นักเรียนจะต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับความรู้ (มีเหตุผล มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติความยั้งคิด) แต่ถ้านักเรียนมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับส่วนตัวและสังคม นักเรียนจะต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์มากกว่า (ใจดี มีเมตตา มีท่าทีที่เป็นมิตร และยอมรับ) ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกร เทอร์¹⁸ (Grater) ซึ่งทำการวิจัยกับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน สหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1964 สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ จะต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับความรู้มากกว่าลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ ส่วนนักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวและสังคมจะต้องการผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวที่มีลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์ มากกว่าลักษณะเกี่ยวกับความรู้

จากผลการวิจัยที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ปัญหามีผลต่อการเลือกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวมากทีเดียว กล่าวคือถ้านักเรียนมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาและอาชีพ นักเรียนเลือกเฉพาะเจาะจงน้อยลง แต่ถ้านักเรียนมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและสังคม การเลือกของนักเรียนจะเฉพาะเจาะจงลงไปทุกลักษณะ

¹⁸ Grater, loc. cit.